

РЕЦЕНЗІЯ

рецензента Олега Каніковського, д. мед. н., професора, завідувача кафедри хірургії медичного факультету №2 Вінницького національного медичного університету ім.М.І.Пирогова на дисертаційну роботу Федора Муравйова «Особливості лікування ускладнених форм жовчнокам'яної хвороби у пацієнтів з цирозом печінки» подану до захисту у спеціалізовану вчену раду ДФ 05.600.072, яка створена згідно до наказу в.о. ректора ЗВО Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова № 26 від 22 лютого 2023 року на підставі рішення Вченої ради ВНМУ ім. М.І. Пирогова № 103 від 21 лютого 2023 року з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

1. Актуальність обраної теми дисертації.

Жовчнокам'яна хвороба є одним із найчастіших показів до хірургічної корекції серед госпіталізованих хворих до хірургічного стаціонару. Застосування сучасних високотехнологічних малоінвазивних методик призвело до розширення діапазону хірургічних операцій, проте не дозволило досягти стійкого зниження показників летальності і післяопераційних ускладнень серед цієї групи хворих з супутнім цирозом печінки. Крім того, циротична трансформація печінки різного генезу суттєво впливає практично на всі ланки гомеостазу та створює технічні складності при проведенні хірургічних маніпуляцій і втручань.

Представлена дисертаційна робота є фрагментом науково-дослідних робіт кафедри загальної хірургії ВНМУ ім. М.І. Пирогова «Профілактика та комплексне лікування післяопераційних ускладнень, гнійно-запальних захворювань, вогнепальних пошкоджень (номер державної реєстрації

0116u006354), термін виконання – 01.2016-12.2020 рр. та «Ушкодження: механічні, фізичні, хімічні та біологічні причини. Механізми розвитку, діагностика та лікування, (номер державної реєстрації 0121U110669).

2. Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача.

Представлена до захисту дисертаційна робота «Особливості лікування ускладнених форм жовчнокам'яної хвороби у пацієнтів з цирозом печінки» є завершеною самостійною науково-дослідною працею, яка містить елементи наукової новизни і має практичну цінність.

Автор провів патентно-інформаційний та науковий пошук. За темою дисертації опубліковано 7 наукових праць і 2 Свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір. Матеріали дисертаційної роботи доповідалися та обговорювалися на: 24th EAES International Congress: «Experience of Treatment of Complicated Gallstone Disease on The Background of liver cirrhosis», (Amsterdam, The Netherlands, 2016), Al XIII-lea Congress al Asociatiei chirutgilor “Nicolae Anestiadi” si al Congres al societatii de endoscopie, chirurgie miniminvaziva si ultrasonografie “V.M. Gutu” din Republica Moldova: «Diagnostic and surgery difficulties in treatment of complicated gallstone disease on background of liver cirrhosis» (Chisinau, Moldova, 2019), II-й Прикарпатський хірургічний форум (Яремче, 23-24 жовтня 2019 р.), Перший Галицький хірургічний форум «Інноваційні технології в хірургії» (Тернопіль, 24 січня 2020 р.) ,V Подільська всеукраїнська науково-практична конференція з міжнар. участю: «Ключові питання невідкладної допомоги, інтенсивної терапії та анестезіології» (Вінниця, 9-10 жовтня 2020 р.), V Подільська всеукраїнська наук.-практ. конф. з міжнар. участю «Головні акценти сьогодення в невідкладній допомозі, інтенсивній терапії та анестезіології» (Вінниця, 8-9 жовтня 2021 р.), «Мініінвазивні технології в сучасній хірургії» (Славськ 17-19 лютого 2022 р.).

3. Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях.

Вперше розпрацьований прогностичний індекс ефективності лапароскопічної

холецистектомії у пацієнтів з цирозом печінки.

Автором науково обґрунтовано та практично підтверджено ефективність удосконаленої діагностично-лікувальної програми у хворих на комбіновану патологію - ускладнені форми жовчнокам'яної хвороби і цирозу печінки.

4. Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Відповідно до поставленої мети і завдань дисертаційного дослідження автором досліджено і науково обґрунтовано системний підхід до виконання лапароскопічної холецистектомії у хворих на цироз печінки. 7 методів дослідження, які були застосовані при виконанні дисертаційної роботи, адекватні поставленій меті і завданням. Огляд і порівняльний аналіз літературних джерел ґрунтується на критичному дослідженні 207 наукових праць, переважна більшість яких опублікована протягом останніх 10 років. Клінічна частина роботи базується на аналізі результатів оперативного лікування 192 хворих, які були розділені на 3 рандомізовані за віком і статтю групи. Статистичне опрацювання первинного клінічного матеріалу проведено відповідно до вимог доказовості медичних досліджень з використанням показників параметричного статистичного аналізу. 5 наукових висновків і 6 практичних рекомендацій дозволяють рекомендувати запропонований підхід до хірургічного лікування ускладнених форм жовчнокам'яної хвороби у хворих на цироз печінки для використання в роботі хірургічних стаціонарів. Наукові положення ґрунтуються на статистично доведених результатах відповідно до вимог доказовості медичних досліджень.

5. Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

В представленій роботі проведений ґрунтовний аналіз літературних джерел. Методологічно коректне висвітлення в 4 розділах результати власних досліджень. В порівняльному аспекті представлений аналіз і узагальнення отриманих результатів. Лаконічно сформульовані наукові висновки і практичні

рекомендації. Загалом, дисертаційне дослідження проведено методологічно коректно, що дозволяє стверджувати, що здобувач оволодів необхідними компетенціями наукової діяльності.

6. Теоретичне і практичне значення результатів дослідження.

Теоретичне значення представленого дисертаційного дослідження полягає у науковому обґрунтуванні необхідності перед-, інтра і післяопераційної корекції порушень гомеостазу у хворих на комбіновану патологію – жовчно-кам'яна хвороба і цироз печінки. Практичне значення підтверджене розпрацюванням діагностично-лікувального алгоритму з визначенням маршрутів для хворих на ускладнені форми жовчнокам'яної хвороби і цироз печінки. Автором запропонована низка практичних інтраопераційних прийомів у даної групи хворих.

7. Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці.

Результати дисертаційного дослідження рекомендовані до використання у практичній діяльності хірургічних відділень та також у навчально-методичній та науковій роботі кафедр медичного профілю закладів вищої освіти.

8. Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності.

Фактів порушень академічної доброчесності дисертантом під час виконання автором дисертаційного дослідження та написання роботи не виявлено. Рукопис дисертації Федора Муравйова «Особливості лікування ускладнених форм жовчнокам'яної хвороби у пацієнтів з цирозом печінки» обсягом 165 сторінок перевірено на плагіат програмним засобом «Strikeplagiarism». Оригінальність тексту на рівні 97,83%.

9. Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам.

Дисертаційна робота Федора Муравйова «Особливості лікування ускладнених форм жовчнокам'яної хвороби у пацієнтів з цирозом печінки» подана на

здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» є завершеною самостійною науково-дослідною працею та має наукову і практичну цінність. Робота містить нове вирішення актуального наукового завдання абдомінальної хірургії щодо хірургічного лікування хворих на ускладненні форми жовчнокам'яної хвороби на фоні циротичних змін печінки. За обсягом проведеного дослідження, глибиною аналізу, новизною отриманих результатів, обґрунтованістю і достовірністю висновків та положень, представлена до захисту наукова робота повністю відповідає вимогам щодо дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії, відповідно наказу МОН України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12 січня 2017 р. № 40 та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44, а автор заслуговує присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Рецензент

д.мед.н., професор

Завідувач кафедри хірургії медичного
факультету №2 Вінницького національного
медичного університету ім.М.І.Пирогова

Олег Каніковський